

PRAKTISCHE FICHE: HYGIËNE

In deze fiche vindt u praktisch advies voor de volgende productcategorieën:

- **Handdrogers (manueel/automatisch)**
- **Toiletpapier**
- **Handzeep**
- **Desinfectie van handen**

In 3 tips:

- Koop producten met een ecolabel.
- Kies voor 100% gerecycleerde papieren producten.
- Vermijd verspilling via doseersystemen en andere oplossingen.

We leggen hieronder in detail uit waarom!

Deze praktische fiche wil een antwoord geven op de vraag: hoe kunt u ertoe bijdragen de aankoop van hygiëneproducten in uw bedrijf duurzamer te maken?

A) Een aantal praktische raadgevingen voor duurzamere aankopen

1. Hygiëneproducten

1.1. Handdrogers

De meest duurzame optie is de handdroger met koude lucht.

Maar dit systeem maakt veel lawaai. Daarom zijn er plekken waar u het niet kan installeren (b.v. in een toilet naast de vergaderzaal).

Een ander alternatief zijn papieren handdoekjes. Kiest u hiervoor, dan is het belangrijk 100% gerecycleerd papier te kopen met EU ecolabel en een systeem te hebben waarmee u de vellen één voor één kunt afscheuren. U kan eventueel ook kiezen voor papier met het milieulabel FSC of PEFC.

Koop voor alle textielproducten (handdoeken, servetten en kleine handdoeken) producten met het milieulabel GOTS of OEKO-TEX 100.

1.2. Toiletpapier

We raden u aan 100% gerecycleerd papier met het Europese Ecolabel te kopen. U kan ook papier met een FSC- of PEFC-label kopen.

1.3. Handzeep

Handzeepen moeten schuimend zijn en niet vloeibaar om verspilling te beperken. Ze moeten ook voorzien zijn van een van de volgende labels: EU Ecolabel, Nordic Swan of Cosmos Organic.

1.4. Desinfectie van handen

Koop desinfecterende middelen op melkzuurbasis.

Melkzuur elimineert bacteriën en virussen, beschermt de opperhuid en haar natuurlijke beschermende vetlaag en draagt bij tot de hydratatie van de huid.

1.5. Bijkomende raadgevingen

Voor producten die niet van papier zijn moet u een doseersysteem voorzien om verspilling of overdosering te voorkomen.

Ook is het belangrijk om navullingen te kopen (bv. voor handzeep). Dit vermindert bijvoorbeeld plasticafval.

2. Milieulabels

Milieulabels kunnen goede hulpmiddelen zijn om verantwoorde keuzes te maken als u duurzaam aankoopt.

Niet alle milieulabels hebben echter dezelfde criteria.

Milieulabels bieden de garantie van controle door een onafhankelijke derde partij.

Ook kunnen ze dienen als bewijs dat de producten aan bepaalde sociale, ecologische en kwaliteitscriteria voldoen.

Voor hygiëneproducten zijn de meest relevante labels:

Papieren producten:

- EU Ecolabel
- FSC en PEFC

Textiel:

- GOTS
- OEKO-TEX 100

Chemische producten (zeep of desinfecterende middelen):

- EU Ecolabel
- Nordic Swan
- Cosmos Organic

2.1. EU Ecolabel

Het EU Ecolabel is het bekendste. We vinden het op een groot aantal productcategorieën.

Het wordt alleen toegekend aan producten die een beperkte impact op het milieu hebben: verbod op schadelijke stoffen bij de productie (ecotoxiciteit); strenge normen voor de biologische afbreekbaarheid van producten en voor de toxiciteit voor in het water levende organismen; beperking van de hoeveelheid verpakking per dosis.

De producten worden op hun doeltreffendheid getest. Op de verpakking moet duidelijke informatie staan over het gebruik, de dosering en de gevaren. Er wordt echter niet ingegaan op dierenwelzijn.

De criteria willen producten bevorderen met lage ecotoxiciteit en hoge biologische afbreekbaarheid. Het gaat om producten die waarschijnlijk slechts een kleine hoeveelheid gevaarlijke stoffen bevatten. Het verpakkingsmateriaal is beperkt en kan gemakkelijk worden gerecycleerd.

Daarom zijn de criteria erop gericht:

- energieverbruik en luchtmissies te verminderen;
 - milieuschade te beperken door de emissies in het water en de algemene aquatische toxiciteit te beperken, ervoor te zorgen dat de ingrediënten biologisch afbreekbaar zijn en niet persistent zijn in het water, en afval te voorkomen;
 - de milieuschade of -risico's door het gebruik van gevaarlijke chemische stoffen te verminderen;
 - eisen te stellen om producten zo goed en compleet mogelijk te gebruiken, verpakkingsmateriaal tot het noodzakelijke minimum te beperken en de recycleerbaarheid van kunststoffen te bevorderen;
 - producten met hernieuwbare bestanddelen van duurzame oorsprong te erkennen en de keuze van deze producten aan te moedigen;
 - bossen te beschermen: verbod op het gebruik van nieuwe vezels afkomstig van genetisch gemodificeerde soorten; eis van PFC- of PEFC-certificering; ten minste 70% van het voor het product of de productielijn bestemde vezelmateriaal moet afkomstig zijn van duurzaam beheerde bossen of gebieden en/of van gerecycleerd materiaal).
- ➔ Voor meer informatie over de criteria voor chemische stoffen (zepen, ontsmettingsmiddelen), kan u [deze link](#) volgen.
- ➔ Voor meer informatie over de criteria voor papierproducten, kan u [deze link](#) volgen.

Als uw bedrijf verder wil gaan in zijn duurzame aanpak, is het mogelijk de criteria van het EU Ecolabel te gebruiken om hogere eisen te stellen.

2.2. De labels FSC en PEFC

FSC heeft 3 labels:

- *FSC 100%*: geeft aan dat al het hout in het product in kwestie afkomstig is uit 100% FSC-gecertificeerde bossen.

- *FSC mix*: geeft aan dat al het hout in het product voor ten minste 70% uit verantwoorde vezels bestaat (hout uit FSC-gecertificeerde bossen en/of post-consumer gerecycled materiaal). De resterende 30% is afkomstig van niet-gecertificeerd hout dat wel wordt gecontroleerd. Het is dus een mengsel van vezels van verschillende oorsprong.

- *FSC recycled* : geeft aan dat het volledige houtgedeelte van het product gemaakt is van 100% gerecycleerd materiaal (met een minimum van 85% post-consumer gerecycleerd materiaal).

Voor PEFC bestaan 2 labels:

- *PEFC-Gecertificeerd* : garandeert dat het product voor ten minste 70% uit PEFC-gecertificeerde grondstoffen bestaat (uit een PEFC-gecertificeerd bos of uit gerecycleerd materiaal). Het percentage gerecycleerd materiaal moet minder dan 99% bedragen.

- *PEFC-Gerecycleerd* : garandeert dat het product voor 100% uit gerecycleerde grondstoffen bestaat.

2.3. Het label GOTS

- Voor producten die worden verkocht, geëtiketteerd of voorgesteld als "biologisch" of "biologisch - in omschakeling": ten minste 95% van het vezelgehalte van de producten moet biologisch zijn;
 - Voor producten die worden verkocht, geëtiketteerd of voorgesteld als "vervaardigd uit x% biologisch materiaal": ten minste 70% van de vezelinhoud van de producten (met uitzondering van accessoires) moet van gecertificeerde biologische oorsprong zijn;
 - Algemene eisen voor chemische stoffen in alle stadia van de verwerking
 - Verbod op of beperking van het gebruik van bepaalde stoffen
 - Grenswaarden voor residuen
 - Respect van goede arbeidsomstandigheden
- ➔ Voor meer informatie over de criteria voor papierproducten, kan u [deze link](#) volgen.

2.4. Het label OEKO-TEX 100

Het label OEKO-TEX 100 hanteert onder andere deze criteria:

- Het label test op de aanwezigheid van toxische residuen in textielproducten. Het etiket heeft drempelwaarden voor bijv. zware metalen, pesticiden...

- De drempelwaarden worden aangepast aan het gebruik, wat verklaart waarom ze voor babykleertjes strenger zijn dan voor poetskledij.
 - Er gelden speciale eisen en regels indien de aanvrager van het label wenst dat de term "gerecycleerd" wordt vermeld in de omschrijving van de productgroep van het certificaat. Alleen post-consumer en pre-consumer afval mag bij de vervaardiging van het product zijn gebruikt en er moet bewijs worden geleverd van de gerecycleerde oorsprong van het materiaal;
 - Ten minste 20% van het hoofdmateriaal moet gerecycleerd zijn.
- ➔ Voor meer gedetailleerde informatie kan u [deze link](#) volgen.

2.5. Het label Nordic Swan

Het Nordic Swan-label legt strikte criteria op voor biologische afbreekbaarheid, bioaccumuleerbaarheid en toxiciteit voor in het water levende organismen door milieugevaarlijke stoffen te beperken. Strengere verpakkingsvoorschriften verminderen het gebruik van verpakkingsmateriaal en zorgen voor een efficiënter gebruik van hulpbronnen. Een nieuwe eis voor de mate van lediging beperkt de hoeveelheid afval, wat resulteert in milieuvordelen in alle fasen van de levenscyclus van het product. Er zijn ook criteria voor hernieuwbare grondstoffen, verboden stoffen, kleurstoffen, enzymen, enz.

Sommige criteria kunnen echter per productcategorie verschillen.

- ➔ Voor meer gedetailleerde informatie over de criteria, kan u [deze link](#) volgen.
- ➔ Voor meer informatie over de specifieke criteria voor een productcategorie, kan u [deze link](#) volgen.

N.B. : U hoeft geen criteria voor verpakkingen voorzien, aangezien de milieulabels (EU Ecolabel en Nordic Swan) reeds zeer strenge criteria voor verpakkingshoeveelheden hebben.

2.6. Het label Cosmos Organic

Het label Cosmos Organic werkt met onder andere deze criteria:

- Voor gecertificeerde biologische cosmetische producten moet ten minste 95% van de fysiek verwerkte landbouwingredienten biologisch zijn en, tenzij anders vermeld, moet ten minste 20% van het eindproduct biologisch zijn.
- Beperking van fysiek en chemisch bewerkte landbouwingredienten.
- Verbod op het gebruik van nanomaterialen en GGO's.
- Dierproeven zijn verboden.
- Palmolie en palmpitolie (en derivaten ervan) die in cosmetische producten of in de ingrediënten ervan worden gebruikt, moeten van gecertificeerde biologische oorsprong zijn of uit gecertificeerde duurzame bronnen komen (CSPO - Certified Sustainable Palm Oil).

B) Context en problematiek

Sommige producten kunnen schadelijk zijn voor het milieu: door eenmalig gebruik, door hun giftige samenstelling, door oververpakking,...

Hygiëne is zeker belangrijk, maar we mogen de impact van de producten op het milieu en onze gezondheid niet vergeten.

Hygiëne en milieu zijn niet onverenigbaar. Het is mogelijk een optimale hygiëne te garanderen en tegelijk het milieu te beschermen.

C) Informatiebronnen

- Het [EU Ecolabel](#) is een label voor producten en diensten die voldoen aan strenge milieu-eisen tijdens hun volledige levenscyclus ;
- Het label [Nordic Swan](#) streeft ernaar de milieueffecten van de productie en het verbruik van goederen te verminderen ;
- De labels [FSC](#) leggen een beginniveau van kwaliteit op aan bosbeheer ;
- De labels [PEFC](#) bieden de garantie van een constant en duurzaam bosbeheer ;
- Het label [Cosmos Organic](#) garandeert een milieuvriendelijke productie en biologische teelt voor een deel van de ingrediënten ;
- Het label [GOTS](#) is 's werelds toonaangevende textielverwerkingsnorm voor organische vezels en omvat ecologische en sociale criteria ;
- Het label [OEKO-TEX 100](#) is een van de bekendste labels voor textiel dat op schadelijke stoffen is getest ;
- De website [Infolabel](#) is de Belgische online databank voor duurzame labels. Via deze site kunt u labels beter begrijpen en evalueren.